

Jak se rodí psychiatr?

Lucie Bankovská Motlová

3. LFUK a Národní ústav duševního zdraví

Obsah

- **Výuka psychiatrie na lékařské fakultě**
- **Specializační příprava v oboru psychiatrie po promoci**
- **Akční plán 2030: *Desatero vzdělávání psychiatrů pro 2030***

Studium medicíny

Všichni studují
všechno

- Lékařská fakulta, šestileté magisterské studium, obor všeobecné lékařství zakončeno titulem MUDr
- Psychiatrie 4. a 5. ročník, povinná výuka 120 hodin, ústní zkouška
- Kurikulum zaměřeno na rozpoznání a základní orientaci v diagnostice a léčbě
- Povinně volitelné a volitelné kurzy

Státní zkouška z
Neurověd, psychiatrie
+ neurologie, 3.LFUK

„Produkce“ lékařů v ČR

8 lékařských
fakult v ČR

- **1060 nových lékařů ročně**
- **70 až 100 nenastoupí a 4-6% velmi rychle, zhruba do půl roku, zaměstnání opustí**
- **Ti, kteří nastoupí, také nepracují na plný úvazek, ale na zhruba 0,9,**
- **z toho plyne 850 plných úvazků českých lékařů do českého zdravotnictví ročně.**
- **Současná produkce nových absolventů, kteří nastoupí do praxe, nebude od roku 2018 schopna krýt úbytek kapacit z důvodu stárnutí populace lékařů, a to ani za předpokladu, že budou pracovat lékaři nad 65 let v počtu více než tři tisíc úvazků.**
- **Požadovaného stavu lze docílit navýšením produkce absolventů lékařských fakult o 20 až 25 procent, a to dlouhodobě, tedy do roku 2035 až 2040.**
- <http://www.zdravotnickydenik.cz/2016/09/pocty-lekaru-budou-po-roce-2018-vyrazne-klesat-kvuli-starnuti-mz-a-msmt-pto-cteji-zvysit-kapacity-fakult-o-ctvrtinu>

Zájem o obor psychiatrie mezi studenty medicíny v ČR: „Barometr“

Celostátní průzkum mezi mediky 4., 5. a 6. ročníků osmi lékařských fakult v ČR

- 2016: 3% (1207 respondentů)**
- 2017: 3% (917 respondentů)**
- 2018: 4% (1314 respondentů)**

Zájem o obor psychiatrie mezi studenty medicíny v ČR a SR: „ISMAIL“

- Průzkum stigmatizujících postojů vůči duševně nemocným a atraktivity psychiatrie mezi studenty lékařských fakult v ČR (2) a SR (1)
- 495 respondentů
- 23 - 30% studentů zvažuje psychiatrickou specializaci, **ale jen 1% má rozhodný zájem**

Jak podpořit zájem o psychiatrii na lékařských fakultách

- **Pozor na „skryté kurikulum“!**
- **Výuka lékařské psychologie a komunikace může zlepšit kompetence studentů a zvýšit tak jejich jistotu v komunikaci s duševně nemocnými.**
- **Výuka psychiatrie by měla být zaměřená na zotavení a zapojit peer-lektory.**

**Anti-stigma trénink READ
Janoušková et al., 2019**

Specializační příprava po promoci

Specializační příprava Vzdělávací programy 2019

Základní obory:

- **psychiatrie**
- **dětská a dorostová psychiatrie**

Nástavbové obory (nepovinné):

- **Návykové nemoci a adiktologie**
- **Gerontopsychiatrie**
- **Psychosomatika**
- **Sexuologie**

Základní kmen psychiatrický 30 měsíců

- Povinná odborná praxe:

Anesteziologie: 2 měsíce

Chirurgie: 2 měsíce

Vnitřní lékařství: 2 měsíce

Psychiatrie: 20 měsíců

Dětská a dorostová psychiatrie: 2 měsíce

Neurologie: 2 měsíce

- Povinná teorie:

Lékařská první pomoc, základy zdravotnické legislativy, etiky a komunikace, elektrokonvulzivní terapie, psychofarmakologie, základy psychiatrie

Zkouška
po kmeni

Vlastní specializovaný výcvik 24 měsíců

Povinná odborná praxe 14 měsíců

- **Akreditované lůžkové oddělení akutní či následné péče nebo psychiatrická ambulance: 12 měsíců**
- **Návykové nemoci (lůžko nebo ambulance): 1 měsíc**
- **Gerontopsychiatrie (lůžko nebo ambulance): 1 měsíc**

Povinná odborná doplňková praxe 10 měsíců

- **Lůžko, ambulance nebo komunitní péče (CDZ)**
- **Klinické zařízení s výzkumným programem**
- **Krizová intervence**
- **Psychoterapeuticky zaměřené zařízení**
- **Dětská a dorostová psychiatrie**
- **Gerontopsychiatrie**
- **Návykové nemoci**
- **Sexuologie**
- **Psychiatrické nebo interní zařízení orientované psychosomaticky**

Vlastní specializovaný výcvik 24 měsíců

Povinná teorie

- Kurz psychoterapie s nácvikem psychoterapeutických dovedností 120 hodin
- Kurz psychofarmakologie II 10 hodin

Zkouška
specializační
„atestace“

„Produkce“ atestovaných psychiatrů

- **2016: odatestovalo 46**
- **2017: odatestovalo 31**
- **2018: odatestovalo 34**

Má-li vzniknout 100 center duševního zdraví, přičemž pro každé z nich se počítá s 1,5 úvazku psychiatra, pak bude potřeba přibližně 150 psychiatrů.

Akční plán 2030: *Desatero vzdělávání psychiatrů pro 2030*

- **Zvýšit počty absolventů lékařských fakult, kteří zvolí psychiatrii nebo dětskou a dorostovou psychiatrii jako specializaci**
- **Zatraktivnit psychiatrii jako obor, budovat dobré jméno a zvyšovat její společenskou prestiž**
- **Stabilizovat podmínky specializačního vzdělávání a zlepšit implementaci vzdělávání do praxe**
- **Aktivně podporovat a rozvíjet psychoterapii v psychiatrii**
- **Zvýšit počty psychiatrů, kteří zvolí práci v komunitní psychiatrii**

Bankovská Motlová et al., Zpráva o současné situaci ve vzdělávání psychiatrů a doporučení pro systémová opatření. MZd, 2019

Akční plán 2030: *Desatero vzdělávání psychiatrů pro 2030*

- **Podpořit mezioborovou spolupráci a zvyšovat kompetence v primární péči**
- **Zvýšit počty dětských a dorostových psychiatrů**
- **Zvýšit počty psychiatrů v oborech gerontopsychiatrie, sexuologie a adiktologie**
- **Investovat do rozvoje oboru forenzní psychiatrie**
- **Podpořit výzkum v oblasti komunitní péče**

Bankovská Motlová et al., Zpráva o současné situaci ve vzdělávání psychiatrů a doporučení pro systémová opatření. MZd, 2019

Dekuji vám za pozornost.

lucie.bankovska@lf3.cuni.cz